

ACC. N:R M. 12487:1-6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Frans Mårtensson, Brantön*
Härad: *Färrestad* Berättare: " " "
Socken: *Ö. Nöbbelöv* Berättarens yrke: *f. d. lantbrukare*
Uppteckningsår: *1952* Född år *1877* i *Ö. Nöbbelöv*

Möbelmåleri. s. 1-6.

(teckn. a s. 6.)

Lu F 89.

Skriv endast på denna sida

Möbelmålari

ACC. N:R M. 42487:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Lup.

89.

1.

Gårdaar i min hembygd som har varit dekorslakt
målade möbler från äldre tid är särskilt lantl.
Albert Anderson på gården n:14 Gislör Timmerhamm.
Färd finns med årtal 1792. Den gamla ursprungli-
ga dekorationsmålningen på den samma med blom-
mar var överstryken med en mörkgrön färg.
Detta förklarar med att någon gång i början på
18 hundralet då en religiös värkelse på vissa
håll gick genom bygden, ville man inte att sin-
net skulle fästa sig vid någon jordisk och värld-
lig lux, allt skulle vara så enkelt och fläderfritt
som möjligt. Det berättas därför att möbler och
husgeråd som varit målade i glada färger lät
man överstryka med en mörk och enkel färg.
Enorm farandes kan jag säga om att min farfar,
som var en av de som greps av värkelser, att
då han fick sin första fjädervagn som då var
nymålade, att då han en dag skulle töra och

Nöbelmåleri

ACC. N:R M. 12487:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

2.

2)
hålla på släkten, körde han först ut i en vattenpöl
och stänkte ned vagnen grundligt för att visa att
den världsliga fångaren hade han inget tillsammans
med. Över nämnda kista har form som kistor i all-
mänhet men ej av de större måtten. Locket är må-
gat platt, som på kistor från den tiden var brukligt.
Nämnde ägare äger flera gamla kistor med den ursprung-
liga färgen i behåll. Dessutom äger han flera
gamla skåp, därunder ett som egentligen utgöres av två
skåp ställda ovanpå varandra, skiss n:1. Dessutom mind-
re väggskåp. Ett större bord, väl av samma ålder som
det skisserade skåpet. Båda med den gamla mörkt
grön-grönblåa färgen. Ett golvvär i den vanliga
höjden med nästan raka sidor och vill jag minnas
hållet i vit färg. Uret är tillverkat i mitten av förra
århundrat av en urmakare från orfven, som hette
Nils Frindberg. Ufom den vanliga tiden visar uret
även dag och månad. Nämnda gård har ägts av

Spöelmåleri

ACC. N:R M. 12487:3

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

nuvarande ägaren i omkring 40 år, har gått i samma släkt i flera generationer.

Skåp n: 2 äges av lantbr. Arfver Persson å n: 5 Gist. löt Timrishamn. I det var från hans hem jag för något år sedan sände in minnestavlor över avlidna familjemedlemmar. Skåpet är av samma storlek som skåp n: 1, varje sektion noga en meter höga, men något mer än en m. breda. Dessa skåp är som på skissen skulle framgå, vackrare.

Stucken på dörrarna ska föreställa utskurna ränder samt utskurna slingor vid sidorna om dörrarna. Skåpet blev restaurerat för snart 50 år sen och fick då den breda sokeln samt blev ommalat i något mera moderna färger. Tidana skåp kan sägas vara den tidens buffear och efterfräddes av "skänkar" som sedan efterfräddes av buffear.

Skåp n: 3 har varit min farfars och är arbetat av honom. Är vackert utrustat med en blomsterkål på

Spöbelsmålari.

ACC. N:R M. 12487: 4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

4.

4)
Sörren. Sådana skåp hade sin plats på väggen
vid bordsändan, där hufvaden hade sin plats vid
måltiderna. I deramma förvarades hemmanspapper-
na, reversaler över utlånade penningar, skuldbrev
om man hade sådana, brännvinsflaskor om så-
dant brukades i hemmet, almanackor, penning-
börsen m.m. Även kunde det finnas mindre
skåp upphängda under loftet, vanligen brun-
målade i dessa förvarades bibeln och andra an-
daktböcker. Skåpen voro alltid tillverkade
av furuträ. Kistor däremot av ek. Av kistor fanns
det två slag, vanliga kistor och dynekistor. De sistnäm-
da voro större. Dessa förvarades som namnet säger, de
stora ulldynorna. Denna kista skulle förslas på
första skjutnen när bruden efter bröllopet flyt-
tade till nya hemmet. Skåpsträ och facklar
tillverkades av bok. En skåpsträ var omkring
60 cm. i längd 15 i 18 cm. bred. I min äga har jag

Möbelmåleri

ACC. N:R M. 12487:5.

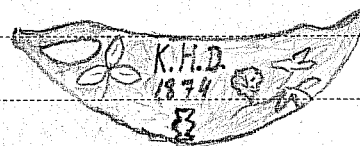
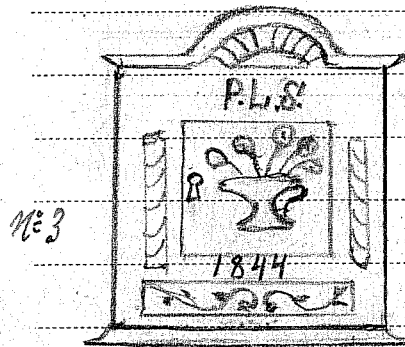
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5.

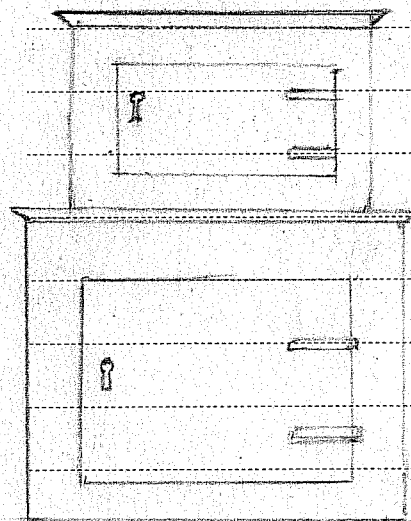
min mors skäpfeia och en forskel, båda målade i grön bottenfärg och med blomsperrankor, initialerna K.H.D. och året 1874. Även mannen hade kistor, men kanske något enklare. Skåp eller klädschåp komms i bruk senare än kistor, men ersatte aldrig kistorna. Nu anses båda som antikvitet och ha ersatts av garderober. Av gamla målare som var specialister på möbelmålning känner jag till namnet endast en som hette Nilsson, som levde och bodde på Skillinge under förra århundradet, var ungkarl, var ypperst noggrann med sitt arbete. Det tog därför lång tid, och han levde och dog fattig. I Ö. Huresåsa lever en målare som heter Oskar Arvidsson, som har precis samma anseende. I Komstad Gårdsnäs bor en målarefamilj Olsson. En dotter, numera fru Davonius och bosatt uppe i Perbergöflunda, hade anseende som konstnärlig möbelmålare.

ACC. N:R M. 12487:6.

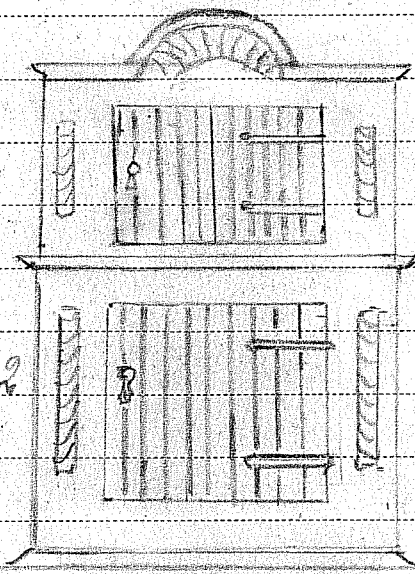
6
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND



Skäpfrä



N: 2



Eräthningen för Bygghuset kände jag mig
mycket belånen med, och tackar.

F. N.